

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра психології

Затверджую

Заступник ректора
з навчальної роботи

Світлана ГІЛІДА
«28» 08 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Психологія стресу та суїцидологія

Ступінь вищої освіти «бакалавр»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Освітня програма «Психологія»

Миколаїв 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія стресу та суїцидологія»
для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр».

За спеціальністю 053 «Психологія»

Розробник: Каневський В.І. Каневський В.І. - доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри психології

Протокол № 1 від 27.08.23

Завідувач кафедри психології Пет'ков В.А. Пет'ков В.А.

Робочу програму погоджено Вченою радою університету

Протокол № 2 від 28.08.23

Голова Вченої ради Михайло Волков Михайло Волков

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»		Вибіркова
Мова викладання – Українська мова	Спеціальність 053 «Психологія»	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 150		4-й	
Тижневих годин для: ОФН – 4		Семестр	
		7-й	
		Лекції	
		24 год.	
		Практичні, семінарські заняття	
		48 год.	
		Лабораторні	
		год.	
		Самостійна робота	
		78 год.	
		Індивідуальні завдання	
		год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для очної форми навчання 150 – год.: 72 год. – аудиторні заняття, 78 год. – самостійна робота (48% до 52%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни «Психологія стресу тасуїцидологія»

Концепція викладання дисципліни. Однією з актуальніших тем психології є профілактика суїцидальної поведінки. І хоча дані статистики досі невтішні (800 тис. завершених суїцидів і від 8 до 30 млн. спроб суїциду за один рік по всьому світу), в той же час в нашій країні і за кордоном відкриваються і активно працюють з попереџення суїцидонебезпечними поведінки різні служби (кризові центри, телефони довіри і т.п.). Удосконалюються методи діагностики суїциdalних намірів, аналізуються причини і фактори суїцидальної поведінки, розробляються психотерапевтичні і психокорекційні програми для роботи з людьми, які відносяться до групі ризику.

Відомо, що спроби самогубства частіше роблять психічно здорові люди, що знаходяться в працездатному віці.

При цьому, на думку провідних фахівців, суїциdalна поведінка не завжди і не цілком визначається тяжкістю життєвої ситуації. Розвиток суїциdalних реакцій, а нерідко і самих психотравмуючих ситуацій, пов'язане з наявністю внутрішньоособистісних факторів, визначених неадаптивних установок, які в несприятливих умовах можуть провокувати виникнення міжособистісних конфліктів і суїцидальної поведінки. Таким чином, прогнозування суїцидальної поведінки з метою первинної та вторинної профілактики суїциду стають одним з основних завдань медичних, освітніх та соціальних установ. Вкрай важливо, не тільки своєчасне виявлення осіб з високою ймовірністю сконня суїциду, а й оцінка рівня суїциdalного ризику у осіб, що вже зробили спробу самогубства.

Отже, введення курсу, **предметом** якого є суїциdalна поведінка, є необхідним при підготовці практичних психологів.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: дати уявлення про суїцидологію як галузь теоретичних знань та практичних застосувань, розкриття феноменології суїциду, основних теоретичних, науково-методичних змістовних і технологічних основ роботи соціального працівника з людьми, що знаходяться в кризових ситуаціях, вивчення причин виникнення суїциdalних думок і намірів, освоєння основних психотехнологій консультування і надання психологічної допомоги людині, що знаходиться в кризовій ситуації.

Завдання:

- ознайомити з феноменом суїциду;
- розглянути різні варіанти систематики та типології суїциdalної поведінки;
- обговорити провідні мотиви, причини, предиктори і провокуючі фактори суїциду;

– прояснити методи корекції та превенції суїцидальної поведінки.

Міждисциплінарні зв'язки: філософія, соціологія, культурологія, релігієзнавство, етика, медична психологія, психосоматика, психогігієна, психофізіологія тощо.

Під час вивчення дисципліни «Психологія стресу та суїцидологія» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися наступні компетентності:

Загальні:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові:

ФК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

У ході вивчення дисципліни можливо досягнути таких результатів:
ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання .

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань для розуміння спеціальних розділів психології з метою майбутньої спеціалізації та освоєння міждисциплінарного зв'язку.

ПРН 11. Складати та реалізовувати план консультивативного процесу з

урахуванням специфіки та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПРН 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, тренінгів відповідно до вимог замовника.

ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб відповідно до віку.

ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у процесі вирішення фахових завдань, демонструвати лідерські якості і вміння узгоджено працювати в аудиторії самостійно та під керівництвом викладача.

ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, вміло використовувати психотерапевтичні прийоми і прийоми впливу на свідомість і поведінку.

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога, що визначають професійну поведінку і стосунки з людьми в суспільстві.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться: 150 год. / 5 кредитів ECTS.

3.Програма навчальної

дисципліни Кредит 1. Вступ до суїцидології

Тема 1. Суїцидологія як галузь наукового знання.

Погляд на суїцид в історії людства. Суїцид як релігіозна проблема. Суїцид як етична проблема. Суїцид як філософська проблема. Становлення суїцидології як міждисциплінарної науки. Предмет та об'єкт суїцидології. Завдання, проблеми і перспективи психології суїциdalnoї поведінки в сучасних умовах.

Тема 2. Основні концепції суїциdalnoї поведінки.

Соціологічна теорія Е. Дюркгейма. Психологічний підхід. Психодінамічна концепція. Природа меланхолії за З. Фрейдом. Теорія інстинкту смерті З. Фрейда. Три форми і три частини суїциdalnoї поведінки за К. Менінгером. 10 основних рис суїцида за Е. Шнедеманом. Суїцид з точки зору логотерапії В. Франкла. Когнітивно-поведінковий підхід А. Бека. Медична концепція суїцида. Інтегративний підхід.

Тема 3. Проблема суїциdalnoї та парасуїциdalnoї поведінки.

Поняття аутоагресивної поведінки. Види аутоагресивної поведінки. Суїциdalna поведінка як форма аутоагресивної поведінки. Проблема парасуїциdalnoї поведінки в суїцидології. Поняття суїциdalnoї ситуації.

Кредит 2. Психологія суїцидальної поведінки.

Тема 4. Динаміка суїцидальної поведінки

Періоди суїцидальної поведінки. Особливості досуїцидального періоду. Премуїцидальний період. Латентний пресуїцид. Суїцидальні думки та суїцид альяні тенденції. Суїцидальні наміри. Період реалізації суїцидальних намірів. Типи суїцидальних дій. Суїцидальна ситуація.

Тема 5. Детермінанти суїцидальної поведінки.

Економічний стан як чинник суїцидальної ситуації. Роль сім'ї у формуванні суїцидальної ідеації. Статеві та вікові аспекти суїцидальної поведінки. Негативні події в житті суїцидента: безнадійність, насильство, самотність, травматичні події. Мотиви суїцидальної поведінки. Класифікації мотивів суїцидальної поведінки.

Кредит 3. Практичні аспекти суїцидології.

Тема 6. Оцінка суїцидального ризику.

Ступені суїцидального ризику. Фактори суїцидального ризику. Індикатори суїцидального ризику. Ресурси (засоби вирішення проблем). Особливості діяльності соціального робітника в ситуації суїцидального ризику.

Кредит 4.

Тема 7. Діагностичний інструментарій в суїцидологічної практиці.

Методики оцінки суїцидальних намірів. Шкали оцінки станів. Особистісні опитувальники. Психопатологічний профіль суїцидальної особистості. Прективні методики.

Кредит 5.

Тема 8. Психологічна допомога в суїцидальної ситуації.

Сутність суїцидальної постівенції. Кризова ситуація і особливості гострих суїцидальних реакцій. Основні принципи психологічної допомоги у кризовій ситуації. Модель терапевтичної бесіди із кризовим клієнтом. Форми допомоги при суїцидальної кризі: контактна та дістантна. Види дистанційної допомоги: телефоне консультування, скриботерапія, консультування on-line. Особливості групової кризової терапії.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	усього	денна форма					Заочна форма					
		у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п,с	лаб	інд	с.р.		л	п, с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Кредит 1. Вступ до суїцидології												
Тема 1. Суїцидологія як галузь наукового знання. Суїциdalна поведінка в історичному контексті.	10	2	4			4						
Тема 2. Основні концепції суїциdalної поведінки.	10	2	4			4						
Тема 3. Типологія суїциdalної поведінки	10	2	4			4						
Разом за кредитом 1	30	6	12			12						
Кредит 2.												
Тема 4. Динаміка суїциdalної поведінки	12	2	4			6						
Тема 5. Детермінанти суїциdalної поведінки.	18	4	8			6						
Разом за кредитом 2	30	6	12			12						
Кредит 3.												
Тема 6. Оцінка суїциdalного ризику.	30	4	8			18						
Разом за кредитом 3	30	4	8			18						
Кредит 4.												
Тема 7. Діагностичний інструментарій в суїцидологічній практиці.	30	4	8			18						
Разом за кредитом 4	30	4	8			18						
Кредит 5.												
Тема 8. Психологічна допомога в суїциdalної ситуації.	30	4	8			18						
Разом за кредитом 5	30	4	8			18						
Всього		24	48			78						

5. Теми семінарських, практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ОФН	ЗФН
1.	Тема 1. Суїцидологія як галузь наукового знання. Суїциdalна поведінка в історичному контексті.	4	
2.	Тема 2. Основні концепції суїциdalної поведінки.	4	
3.	Тема 3. Типологія суїциdalної поведінки	4	
4.	Тема 4. Динаміка суїциdalної поведінки	4	
5.	Тема 5. Детермінанти суїциdalної поведінки.	8	
6.	Тема 6. Оцінка суїциdalного ризику.	8	
7.	Тема 7. Діагностичний інструментарій в суїцидологічної практиці.	8	
8.	Тема 8. Психологічна допомога в суїциdalної ситуації.	8	
Разом		48	

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ОФН	ЗФН
Не передбачено навчальним планом			

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ОФН	ЗФН
1.	Тема 1. Суїцидологія як галузь наукового знання. Суїциdalна поведінка в історичному контексті.	4	
2.	Тема 2. Основні концепції суїциdalної поведінки.	4	
3.	Тема 3. Типологія суїциdalної поведінки	4	
4.	Тема 4. Динаміка суїциdalної поведінки	6	
5.	Тема 5. Детермінанти суїциdalної поведінки.	6	
6.	Тема 6. Оцінка суїциdalного ризику.	18	
7.	Тема 7. Діагностичний інструментарій в суїцидологічної практиці.	18	
8.	Тема 8. Психологічна допомога в суїциdalної ситуації.	18	
Разом		78	

8.Методи

контролю Тестові завдання до матеріалу

курсу

1 . Три основних типи суїдального поведінки підлітків: істинне , афективний , демонстративне виділив

1 . А. Г.

Амбрумова . 2 .

Н. Н. Моховиков

.3 . А. Є. Личко .

4 . К. Хорні .

2 . Акт навмисного самоушкодження , що не призвів до смер -ті - це

1 . Пресуїцід .

2 .

Парасуицид

.3 . Суїцид .

3 . Загальною метою

суїциду є1 . Припинення свідомості.

2 . Втеча (егрессія) .

3 . Знаходження рішення.

4 . « Сеппуку » є ритуальним самогубством1 . Індії.

2 . Давньої Русі.

3 . Імператорському

Китаї.4 . Японії .

5 . Суїциdalні задуми - це

1 . Продумування способів , місця і часу самогубства.2 . Уявлення, фантазії на тему своєї смерті.

3 . Виникнення суїциdalних думок до спроби їх реалі-ції .

6 . До теорії Зигмунда Фрейда про суїцид відноситься наступнєвердження

1 . Бажання померти , вбити , бути вбитим.

2 . Несвідоме прагнення людини до духовного переродженнянію .

3 . У людині існує два основних потягу: Ерос -

інстинкт життя і Танатос - інстинкт смерті.

4 . Людина , потрапляючи в кризову ситуацію , наштовхується на пре-пятствіе , з якого починається «втеча» до суїциду , втрачаючи
-
ється почуття спільноти ; між людиною та оточуючими
уста -навливається « дистанція ».

7 . Суїцидоманія - це

1 . Думки , що пов'язані з нав'язливою , понад цінною або маячною
идеєю самогубства і способах його здійснення .
2 . Нав'язливий потяг : завзяте прагнення до вчинення
само-бивства.
3 . Повторний замах на своє життя і дії, які
спрямовані на це , після невдалої суїциdalної
спроби .

8 . До ознак , що підвищують ймовірність
суїциdalної спроби у підлітка , відносяться

1 . Серйозні конфлікти в навчальному закладі чи
сім'ї.2 . Втечі з дому .
3 . Різкі зміни в зовнішності і поведінці.
4 . Зловживання алкоголем або наркотиками.
5 . Інтерес до літератури релігійно - містичного або
філософ -ського характеру , міркування про сенс життя і
її цінності.
6 . Почуття безнадії , тривоги , зниження настрою , плач
безпричини.
7 . Втрата інтересу до улюблених
занять .8 . Захоплення азартними
іграми.
9 . 2 , 4 , 6, 7.
10 . Все вищезазначене .
11 . Нічого з перерахованого вище .

9 . Засновником екзистенціальної теорії суїциду
яв-ляється

1 . Е.
Шнейдман.2
. К. Хорні .
3 . А.
Адлер. 4 .
3. Фрейд .
5 . В.
Франкл.

10 . До хибних уявлень про суїцид належать
такіз нижче наведених тверджень
1 . Самогубства вчиняють психічно хворі

- люди.2 . Самогубство неможливо запобігти.
- 3 . При наявності в анамнезі суїциdalnoї спроби , ризик повтор -ної спроби дуже високий.
- 4 . Ризик самогубства носить короткочасний характер ; коли кри -зова ситуація проходить , зазвичай наступає поліпшення .
- 5 . Ті , хто багато говорять про самогубство , зазвичай його не здійснюють.
- 6 . Схильність до самогубства неуспадковується і не єрисою характеру.
- 7 . Схильність до самогубства генетично успадковується .8 . Ті, хто зважився на самогубство, рідко коливаються .9 . Суїциdalна криза може тривати кілька тижнів і навіть місяців.
- 11 . « Анемічн» самогубство за Є. Durkheim - це
- 1 . Самогубство , яке пов'язане з кризовими ситуаціями в житті , особистими трагедіями : смерть близької людини , втрата працездатності,здібності , втрата майна , нещасна любов .
- 2 . Самогубство , яке скоєне заради блага інших людей , громади.
- 3 . Самогубство , яке пов'язане з яким-небудь конфліктом , непріємлемість соціальних вимог , визначених норм поведінки, що не відповідають власним інтересам .
- 4 . Самогубство людей , які в силу своїх особистісних особливостей не бачать подальших шляхів свого розвитку та відприймають суїцид як природне завершення свого життя.
- 12 . Психологічним змістом дитячого і підліткового суїцідів є1 . Прагнення привернути увагу до свого страждання .
- 2 . Справжнє бажання померти.
- 3 . Бажання покарати кривдників.
- 4 . Смерть уявляється у вигляді бажаного тривалого сну.5 . Все вищезазначене .
- 6 . Нічого з перерахованого вище ;7 . 1 , 3, 4.
13. Депресія ажитована - це
- 1 . Рухове збудження з афектом тривоги і страху.
- 2 . Депресія , що супроводжується руховим порушенням ,іноді доходить до шаленства .
- 3 . Депресія з перевагою явищ психічного і фізич-ського виснаження.
- 4 . Депресія , що розвивається в результаті психічної травми і відображає усвоєму змісті травматичну ситуацію .

14 . Наявність суїциdalьних думок при розгорнутій кліничній картинідепресії є закономірністю

- 1 . Так.
- 2 . Ні.

15. Для « ризикує » суїцидента характерний наступний особистісний стиль1 . Не можуть висловити гнів відносно значущих осіб , що примушують відчувати незадоволеність собою.

- 2 . Переконаність у тому , що у виникаючих проблемах неодмінноє чиясь чи власна вина.
- 3 . Балансування на грані небезпеки («гра зі смертю ») є привабливим івикликає приемне збудження .
- 4 . Сприйняття самогубства як нового і привабливого способу виходу знерозв'язної ситуації.
- 5 . Переживання порожнечі навколо , смутку або глибокої скорботи.

16 . Передумовою аутодеструктивного поведінки і суїцидує

- 1 . Апатія .
- 2 . Невіра в особисті перспективи .
- 3 . Зниження творчої та вітальної активності в результаті психіченої травми.
- 4 . Все вищезазначене .
- 5 . Нічого з перерахованого вище .

17. Атоагресія - це

- 1 . Нанесення собі тілесних ушкоджень.
- 2 . Самозвинувачення .
- 3 . Суїциdalьна поведінка .
- 4 . Агресивні дії , що спрямовуються суб'єктом на самого себе.
- 5 . Все вищезазначене .
- 6 . Нічого з перерахованого вище .

18 . До факторів генезу суїциду при психічних розладах відносяться1 . Психопатологічні порушення.

- 2 . Вплив навколошнього середовища , що зумовлюють утруднення адаптаціїабо надають прямий психотравмуючий вплив .
- 3 . Амбівалентне ставлення до суїциду.
- 4 . Все вищезазначене .
- 5 . Нічого з перерахованого вище .
- 6 . 1, 2.

19 . Оцініть ступінь ризику суїциду :

пациєнт пред'являє скарги на пригнічений настрій , висловлює думки про самогубство , при докладному опитуванні : місяць тому був скорочений з роботи , живе один , виплачує кредит за квартиру , немає коштів або планасамоубій

ства1 . Низька .

2 .

Середня

.3 .

Висока .

20. Самогубство , яке вчинене заради блага інших людей або суспільства , називається

1 .

Фаталіческое

.2 . Анемічне

.

3 . Егоїстичне .

4 . Альтруїстичне .

21 . Основною причиною суїцидальних дій по А. Г. Амбрумової вважається1 . Соціально - психологічна дезадаптація особистості .

2 . Соматичне захворювання .

3 . Сімейно -побутові труднощі.

4 . Відчуття професійної некомpetентності.

22 . Поственція - це

1 . Допомога суїциденту після невдалої спроби самогубства . 2 . Акт навмисного самоуваждження , що не призвів до смерті.

3 . Процес допомоги сім'ї і друзям після суїциду близької людини.

9.

Методи навчання

Традиційні методи навчання:

- пояснюально-ілюстративний метод – студенти отримують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури, через електронний посібник в «готовому» вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, студенти залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення; застосовується для передачі великого масиву інформації;
- репродуктивний метод – застосування вивченого на основі зразка або правила, діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто дія виконується на основі інструкцій, приписів, правил в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях;
- метод проблемного викладу – використовуючи різноманітні джерела й засоби, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доказів, порівнюючи точки зору, різні підходи, показує спосіб вирішення поставленого завдання, студенти як би стають свідками й співучасниками наукового пошуку;
- частково-пошуковий, або евристичний, метод – організація

активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок, процес мислення набуває продуктивного характеру, але при цьому поетапно направляється й контролюється педагогом або самими студентами на основі роботи над програмами (у тому числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками, найчастіше застосовується як спосіб активізації мислення, порушення інтересу до пізнання на практичних заняттях і колоквіумах;

- дослідницький метод – після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й вимірювання й виконують інші дії пошукового характеру; ініціатива, самостійність, творчий пошук проявляються в дослідницькій діяльності найбільш повно.

Активні методи навчання:

- практичні вправи, у процесі виконання яких студенти моделюють свої дії у різних навчальних і виховних ситуаціях майбутньої професійної діяльності;
- аналіз конкретних ситуацій як індивідуально, так і в малих навчальних групах (6-8 осіб), у ході розбору яких студенти не тільки вчаться формулювати проблеми й ухвалювати рішення щодо них, але й виробляють ряд важливих навичок в області міжособистісної комунікації, групової роботи й лідерства;
- робота в малих навчальних групах, у ході якої студенти виконують практичні вправи, розбирають конкретні ситуації, готують групові проекти й беруть участь у ділових іграх; така робота допомагає студентам освоювати рольову поведінку, учитися ефективному спілкуванню й обміну досвідом, виробляти лідерські якості.
- ділові ігри носять комплексний характер і проводяться для студентів на основі закордонних методик, сприяючи більш глибокому розумінню й ефективному закріпленню вивчених ними дисциплін.

Широко використовуються методи відео й комп'ютерної комунікації.

10.Методи контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-трансферною системою здійснюється шляхом поточного, кредитного, підсумкового (семестрового) контролю за 100- бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Комплексна діагностика знань, умінь та навичок студентів з дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного і підсумкового контролю знань (заліку).

Форма поточного контролю – усне опитування, тестування на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань.

Періодична форма контролю – виконання комплексних контрольних робіт, розробка проектів, колоквіуми, творчі роботи.

Форма підсумкового контролю – залік на основі суми балів

набраних закожний кредит та складання власне заліку.

Критеріями оцінювання є:

а) при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мови; впевненість, емоційність та аргументованість; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

б) при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи; підготовка матеріалуза допомогою комп'ютерної техніки.

**Шкала оцінювання: національна та
ECTS**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Навчально – методичний комплекс дисципліни «Психологія стресу тасуїцидологія».
 1. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Психологія стресу тасуїцидології»
 2. Методичні рекомендації до підготовки практичних занять тасамостії

12. Рекомендована література

1. Надання психологічної допомоги молоді, яка схильна до суїциду чи здійснила спробу суїциду: Методичні рекомендації. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2013. 76 с.
2. Гура С.О. Психологія суїциду / Х. : НУЦЗУ, 2016.129 с. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/2140201/>
3. Федоренко Р. П. Психологія суїциду / Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. 260 с. Електронний ресурс. Режим доступу:
<http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/6653/3/Suicide%20psychology.html>.

[pdf](#).

4. Москалець В., Олійник А. Релігійна віра як антисуїциdalний чинник. Львів. 2018. Том 12. С. 58-75.
5. Войтко В. Характерні особливості суїциду та суїциdalної поведінки: [навчально- методичний посібник]. Кропивницький: КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2016. 44 с.
6. Осетрова О.О. Суїцидологія: навч. посіб. Д.: ДНУ, 2016. 183 с. Електронний ресурс. Режим доступу: http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=1485
7. Суїциdalність в Україні: кримінологічна характеристика та протидія: монографія / В. В. Шкуро ; За наук. ред. д-ра юрид наук., доцента Ю. В. Орлова; Кримінологічна асоціація України. Харків: Панов, 2017. 262 с.
8. Шкраб'юк В. С. Духовна криза як чинник авітальної активності особистості. Збірник наукових праць: психологія. Івано-Франківськ, 2016. Вип.21. С. 71-79.
9. Шкраб'юк В.С., Хруш О.В. Технології профілактики суїциdalної поведінки дітей та підлітків. Впровадження інноваційної освітньої парадигми в гірських школах Українських Карпат / за наук. ред. М. П. Оліяр. ІваноФранківськ, 2019. С. 389-396.

Допоміжна:

1. Психологія суїциду: Посібник/ за ред. В. П. Москальця. К.: Академія, 2004. 288 с.
2. Рибалка В. Психологічна профілактика суїциdalних тенденцій проблемної особистості / К. : Шкільний світ, 2009. 128 с.
3. Білецька В. В. Девіантна поведінка учнів: форми, прояви, попередження (методичні рекомендації практичним психологам, соціальним педагогам, вчителям загальноосвітніх навчальних закладів) / В. В. Білецька. Миколаїв, 2011. 40 с.
4. Блінова О. Є. Психологічні фактори суїциdalної поведінки у підлітковому віці / Актуальні проблеми суїцидології : зб. наук. праць. К., 2002. Ч. 1. С. 31–33.
5. Лєбедєв Д.В., Назаров О.О., Тімченко О.В., Христенко В.Є., Шевченко І.О. Психологія суїциdalної поведінки: Посібник/За заг. ред. проф. О.В.Тімченка – Харків, 2007. – 129 с.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://www.pobedish.ru/>
2. <http://www.nosuicid.ru/>
3. <http://www.oksanochka.com>
4. <http://www.losofssoul.com/>
5. <http://palata6.net/>